

גור אריה ויגש בראשית מו, י

ואין⁴⁰ להקשות דאם כן יהיו יוצאי מצרים מותרים בקרוביהם, דהא קבלו עליהם את התורה (שמות נה, י) ולא⁴¹ נולדו בחיוב, ויהיו מותרים בקרוביהם⁴², אין זה קשיא, דהם הוכרחו לקבל, דהא כפה עליהם הר כגיגית כדלקמן (רש"י שמות יט, יז), ולא אמרינן בזה דהוי כקטן שנולד. דודאי מי שנתגייר מעצמו, כגון גוי, כיון דלא היה צריך לגייר והוא מגייר עצמו — הוי בריה אחרת לגמרי, אבל ישראל שיצאו ממצרים — כיון שהיו מחויבים לקבל את התורה, והיו מוכרחים לזה, אין זה כקטן שנולד⁴². ותדע לך דאם לא כן יקשה לך דהא

הערת אאמו"ר שם

עסקי משפחות, על עריות הנאסרות להם, וראה ג"א שם. (42) וכך ביאר הכלי חמדה דברים אלו של הג"א: "דלא שייך בישראל בקבלת התורה יגר שנתגייר כקטן שנולד דמי, כיון דרואים אנו דכפה הקב"ה עליהם הר כגיגית... א"כ הראה הקב"ה דישראל אין חיותן כי אם עפ"י התורה ק, והם — שורשם וחיותם בתורה, א"כ ל"ש בזה יגר שנתגייר כקטן שנולד דמי, דאדרבה — הרי עיקר נתינת התורה לישראל מפני שהם שייכים לה והוא שלהם מפאת שהם בני אברהם יצחק ויעקב. ודוקא בגר הבא להתגייר מאומה אחרת הרי הוא מפריד עצמו מאומות העולם... ומדבק עצמו בהש"ת — הרי הם כקטן שנולד, אמנם ישראל הוא להיפוך, דבאמת הם נתייעדו מראש לקבלת התורה... שהוכנו לזה מאז מפאת היותם בני אברהם יצחק ויעקב... וא"כ איך שייך בזה לומר דהוי כמו קטן שנולד. וזה ברור בכונת רבינו ז"ל."

משך חכמה פרשת וזאת הברכה

דברים לג, ד

ויתכן לפרש הפסוק דכתיב (שמות ד, כב): "בני בכורי ישראל", ויעלה בדעתך שישראל יש לו דין בכור, אם כן התורה היא כחלק בכורה. ואם אמר הבכור איני נוטל ואיני נותן — רשאי, דמתנה קריא רחמנא (בבא בתרא קכד, א)⁶⁰. על זה אמר דלא כן, ד"הם תוכו לרגליך" (פסוק ג), כמו שדרשו רז"ל (שבת פח, א): שכפה עליהם הר כגיגית, ומתנה ליכא בעל כרחיה. לכן הוא מפרש כי (פסוק ד): "תורה שצוה לנו משה, מורשה" היא "לקהילת יעקב" — ירושה היא משלושה אבות, רק מפני מה לא קיבלו התורה עד בוא משה? מפני כי המה היו אך פרטים, ואין מלך בלא עם. לכן אז בעת היות כללות ישראל ששים רבוא, אז היה (פסוק ה): "בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל". וכיון שהתורה ירושה, וכבר יצאו האבות מכלל בני נח⁶¹, אם כן בקידושין תליא מילתא⁶², ופילגש אביו⁶³ מותר, דנושא אדם אנוסת ומפותת אביו (יבמות צז, א), ואם כן (פסוק ו): "יחי ראובן, ואל ימות" — במעשה בלהה⁶⁴, ודו"ק.